

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak.
 Helyben: Helyszőlőre 3 korona.
 Helyben: Helyszőlőre 19
 Helyben: Helyszőlőre 5
 Helyben: Helyszőlőre 20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Pásztor József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Az ifjuság testi nevelése.

— Ápr. 21.

Egy hónap múlva országos tornaverseny lesz Debrecenben.

Közel kétezer ifju sereglik ide s nagy mérkőzésben mutatja be a nemzet jövő nemzedéke testi ügyességét, erejét.

Örvendünk, hogy az ifjuság nevelésében egyre több gondot fordítanak a test edzésére. Az újabb idők sokféle idegrontó jelensége kétségbeejthetné a nemzet igaz fiát a jövő felől, ha a testi nevelés nem ellensúlyozná a faji elszáradást.

Hajdan a hellén sportnak *nemzeti* jellege volt. A versenypályán a görög törzsek fiatalsága találkozott s mérkőzött egymással; de lett légyen Athén vagy Spárta, Epirusz vagy Lokrisz, Achája vagy Böocia a győztes: mindez a görög nemzeti dicsőséget emelte s a hellén öntudatnak vált javára.

Ma a verseny *nemzetközi* jellegű. Európa kulturfajai mérkőznek nemes vetélyllyel az ifjak versenyében. De eredményre ez a küzdelem is a *nemzeti önérték és erő próbája*. Sem a küzdeket, sem a közönség ezreit nem izgatná a diadal vagy balsiker, ha nem kapcsolná azt össze a nemzeti becsvágy és erkölcs hatalmas ingereivel. Ha a magyar ifjak győznek, kiknek mozgása a magyar faj temperamentumára, fegyelmére és erélye fajunk erkölcsére vall — e sikerben Magyarország erejét, jövő biztonságát s reményteljes fejlődését vagyunk hajlandók látni.

Fajunk képességei általában igen szerencsésen érvényesülnek a tornákon, melyek ifjuságunk izmainak erőpróbái.

Csak egy terület maradt nálunk parlagon, ezt csaknem teljesen elhanyagolták: a *céltalövés*. E sportot arisztokráciánkból is kevesen művelik, a polgári osztályban szintén divatját multa, ifjuságunk pedig hozzá se fogott a munkához, hogy a lövőfegyverrel bánni tudjon. Az ugynevezett polgári „lövöldé”-k kártya-kaszinókká vedlettek át, a birtokososztály szenvedélyllyel üzi a vadászatot, de ott is több a kocapuskás, mint a fegyverhez értő, ki a lövést biztosra veheti.

Nagy hézag ez a magyar sport fejlődésében, sőt hátrányosan hat a nemzeti honvédelem ügyére is. Katonaságunknak régóta gyenge oldala a puskával való tűzharc. A céltalövés a hadseregnél is elhanyagolják s a gyakorlatok eredménye az összes csapatoknál átlag igen silány. Bakáink mindenha masírozásban, szivós kitartásban a terepvédelemlnél s a hatalmas szurony rohamokban voltak páratlanok. Lőni istenigazában soha se tudtak; a csaták történetírói lépten-nyomon azt jegyezték fel róluk, hogy vagy mélyen vagy magasan fogták a puskát

A szép utitárs megjelenése Bárdosra sem mult el minden hatás nélkül: mert akármilyen blazirt volt is ő a természet szépsége iránt, még sem tudta érzéketlenül elviselni a szép utitárs szeméinek büvös sugarait s szinte zavarba jött, mikor annak szokásos üdvözlését elfogadta. A vonat pár perc múlva indult.
 — Jaj, de iszonyatos hőség van itt, szólt a szép utitárs.
 — Parancsolja, hogy felnyissam az ablakot?
 — Sőt kérem erre. Nem bírom ki ezt a meleget, pedig még igen hosszú ut áll előttem.
 Hová méltóztatik, kérde Bárdos, miközben leeresztette az egyik ablakot.
 — Budapestre. És ön?
 Szintén . . .
 — No, ez pompás! Kettesben bizonyára nem lesz oly unalmas ez a hosszú ut.
 A fiatalember erre szükségét érezte, hogy bemutassa magát szép utitársnőjének.
 Ekkor ezután megindult köztük a társalgás arról-arról.
 A szellemes hölgyecske egészen felvillanyozta az unott fiatalembert, úgy,

Az alagut.

Irta: Pogonyi Nándor.

Bárdos Elemér egyedül ült a „nem dohányzó” szakaszban. Unottan nézett ki az ablakon s számlálgatta a gyorsan tűnedező telegráf-oszlopokat. — A remek szép vidéket már nem is méltatta figyelemre. Hisz látta már ő azokat a hirtelen égbenyuló sziklákat, azokat a szeszélyes alaku hegyeket s azokat a hatalmas fákat annyiszor, hogy már észre sem vette, hogy igazában mi is a szép rajtuk.

Különben is abban a stádiumában volt az életnek, amikor a fiatalember kezd blazirttá válni s adja az unalmast, mint valami telivér aagol.

Most már nem leste, mint hajdan a Sebeskőrösbe mosó pirospozsgás oláh asszonyokat. Nem is bámulta meg a legelésző marhanyájákat . . . A hosszú szőrű birkákat pedig észre sem vette most, pedig hajdanta olyan jókat tudott nevetni a jámbor állatkák bamba tekintetén, amelyet a prűszkölő nagy fekete masinára vetettek.

Ülhetett most miatta nem egy, de

akár száz holló is a száraz galyakon, ügyet sem vetett rájuk, pedig három év előtt is ugy megfigyelte az ilyen dolgokat.

De hát az idő halad! A fiatalember pedig huszonhatéves korában ma már tul van a fiatalos hevülékenységen.

A vonat egy sziszegő sipolás után megállott. A fiatal ember észre sem vette volna ezt, ha fülkéjének ajtaját egy bozontos fejű hordár fel nem rántja és oda egy pakkot, meg két-három skatulyát be nem pakkol.

— No, most már elvitte az ördög a kényelmes utazást, gondolta magában az ifju, s bosszusan végig nézett a természetes hordáron, amint esetlen tipegéssel távozott a fülkéből.

Azonban az esetlen alak után nagyon is ideális alakzat lépett be a fülkébe. Tizenhat-tizenhétéves lányka lehetett. Amint belépett, egy kissé megütődött a fiatalember láttára. Azonban csakhamar magához tért. Az a daccal ve-gyes röpke mosoly, mely finom ajkain elvonult, arról a szíráld elhatározásról tett bizonyosságot, hogy ő már ki nem megy innen, ha itt van és megreszkirozza az utat a fiatal ember társaságában is.

Tavaszi ujdonságok!

szolid árak mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mosó blouzokban, övök és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél
 női- és gyermek felöltő áruházában
 Főtér, a Hungária kávéházmellett.

s golyójuk nem érte be az ellent vagy tulrepült a célon.

Ezen a bajon segíteni kell. Még pedig az ifjuság rendszeres testi nevelésével oly módon, hogy céllövésben az első kiképzés már az iskolában kezdődjék.

Kötelezővé kellene tenni a céllövést Magyarország összes fiúiskoláiban. Kezdve a 14 éves növendékeken s a tanfolyam tartathatna a katonaköteles korig. Minden intézetnek lehetne ily módon egy-egy iskola-zászlóalja, melynek keretében a legjobb céllövőköt elítéssék ki. Ily csapatok versenye egy-egy országos lövészünnepen nagyobb jelentőséggel bírhatna a nemzeti véderő és harcoképesség dolgában, mint akár az atletika és torna, akár a kardvívás, a box s a futball.

Kis nemzetnek nagy súlyt kell arra helyeznie, hogy ifjusága a fegyverviseléshez jökor hozzánevelődjék s a katonaság főfegyverét: a kézi puskát kitünően értse. A svájciak nagy gonddal képezik ki ifjuságukat a céllövésben. A burokról ismeretes, hogy a 8 éves gyermekeket is már puskára fogták. Svájc semleges nemzetközi pozícióját, Transvál függetlenségét főleg az ifju nemzedék harcratermettségének és a fegyverrel bánni tudásának köszönhetette.

A magyar ifjak sokoldalú képessége e téren is remélhetőleg befog válni: párévi iskola és a magyar zsenge lövészszázadoknak tisztelt hire, a magyar fegyvernek féltelmes tekintélye lenne a világon.

AZ OLASZBOR UJRA FENYEGET.

— ápr. 21.

Magyarország mindig meghozta áldozatait a hármasszövetségnek, amelynek erőssége súlyt adott külpolitikáknak. Ilyen áldozat volt az a borvámklauzula, amelynek előnyeit Olaszország élvezte s amely éveken át tette lehetetlenné a magyar bortermelés fölvirágzását. A kormány megértvén a szőlőbirtokosság panasztát, nem volt hajlandó újból a bortermelést vetni oda áldozatul s a kereskedelmi szerződések lejártával nem újította meg az olasz borvámklauzulát.

Szövetségstársunk, Itália nem tud megnyugodni abban, hogy mi vámokkal védekezünk a borömégének beáradása ellen és kereskedelmi minisztere csak a minap tett olyan nyilatkozatokat, amelyekkel fenyegetően kívánta vissza a régi jó klauzulát.

Nem kevesebbet kíván tőlünk Luzzatti, mint azt, hogy a hármas szövetség árát mi fizessük meg. A mi bortermelésünk feláldozása legyen a bér, amelyért Olaszország a hármas szövetségben megmarad. Ha nem teljesítjük az olasz kívánságokat, akkor Olaszország kikapcsolja magát a hármas szövetségből, mert a diplomácia hiába fáradozik a politikai szövetség összetartásán, hogyha a kereskedelmi szerződésekkel nem támogatja. Az egyik föltételezi a másikat. Így mondta ezt ő.

Németország nagyon természetesen szívesen utalványozná ki most is a mi terhünkre az olasz borkérdés valaminő megoldását, de hogy micsoda jogcimen — azt nagyon bajos lenne kitalálni, mert az új német vámtarifát úgy alkották meg, hogy Ausztria és főleg Magyarország fogják érezni súlyát. Ily körülmények között Németországhoz sehogy sem illik a mi kasszánkra utazni s ha Németország nagy súlyt helyez az olasz viszony ápolására, akkor a saját emberségéből kell az olaszokat kibékíteni.

Eddig Németország 10—20 márka szerződéses tétellel eresztette be az olasz borokat, az új tarifában 30 márkát álla-

pitottak meg. Vajjon lemegy-e Németország Olaszország iránt érzett barátságából az engedmények azon fokáig, amelyig mi lementünk? Ez éppen nem valószínű és minden arra mutat, hogy Németország a kertészeti vámentesességének fentartásával vélte Olaszország érdekeit kielégíteni, mert dacára a legerélyesebb agitációknak, a kertészeti cikkek megvámolását a német kormány erőlyesen visszautasította. És ezzel eleget vélt tenni Olaszország követeléseinek s a többit reánk szeretné bizni.

A magát meginterjuvultató Luzzatti is csak az osztrák és magyar piacra gondol és kijelentésében az áll, hogy senki sem akarja Olaszországban a borvámklauzula változatlan fentartását. Azok a technikai formulák, amelyeket Olaszország az olasz borok behozatalára nézve a szomszéd államban — ugymond — javaslatba hozna, az osztrák-magyar bortermelés ártalma nélkül lehetővé tehetné a méltányos megoldást.

Tehát csak alaki változás lenne, de a lényeg, az megmaradna. Az olasz klauzula helyett — olasz formulánk lenne!

Erre a formulás veszedelemre megvan a készség odaát Ausztriában is, a mit bizonyít báró Call kereskedelmi miniszternek álláspontja, aki az olasz borkérdésben oda nyilatkozott, hogy a jó egyetértés kedvéért egy új szerződési módot kell fölvenni a kereskedelmi szerződésbe.

A sok mód közül, amely erre kínálkozik, a Németországban eddig követett módszer tekinthető csak kifogástalannak. A szerződéses tarifa ugyanis csak némi házasítási célra alkalmas borra nyerhet alkalmazást, amelyet az állam ellenőrzése mellett kell felhasználni.

Ezek az interjuvok csodálatosan egybevágóak s végre is az lesz a dolognak a vége, hogy megint csak ki fognak valami olyat főzni, amivel a magyar szemét elvakíthatják.

Résen kell tehát lennünk és nem esni többé abba a hibába, amibe 1892-ben estünk amikor az olasz borvámklauzularól adott hivatalos nyilatkozatok teljesen megnyugtatók voltak és csak 1—2 év múlva láthattuk, hogy mily veszedelmes állapotba kerültünk.

Ma már nyitott szemekkel várjuk azt, hogy mit főztek ki Rómában a német és olasz s a Ballplatzen a német és osztrák, hogyan fog tehát festeni az olaszok technikai formulája.

Akármit főznek ki azonban, az az egy bizonyos, hogy azt három parlamentben keresztülhajtani december 31-ike előtt lehetetlen és így — nolens volens — Olaszországgal a szerződéstelenség állapotába, vagyis Luzzatti szerint vámháborúba kell keverednünk. De inkább ez, mint mint a formula!

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápril 20.

Lassan, nagyon lassan gyülekeztek a képviselők ma a házba, a hol ma ismét küldöttségek jártak, de Apponyi nem lévén Budapesten képviselőiknek adták át a kérvényeket és felmentek a karzatokra.

Az ülés elején a napirend előtt Lengyel Zoltán beszélt a villanyos sztrájkokról.

hogy már magában áldotta a sorsot, mely őt ezzel az utitársal összehozta...

Az idő pedig éppen olyan gyorsan haladt, mint a gyorsvonat, el annyira, hogy észre sem vették magukat, csak mikor elsötétült előttük a világ. Bent voltak az alagút alatt. Bárdos hirtelen felugrott, hogy felhuzza az ablakot, mert a füst betódult az ő fülkéjébe, Mire azonban kész lett vele, akkorára már kiértek az alagútból is.

— Na, most már csak hagyja úgy, szólt a hölgyecske, mikor látta, hogy Bárdos ismét leakarja engedni a nagy kinnal felhuzott ablakot, hisz úgy mindjárt itt lesz a másik alagút.

— Bocsanatot kérek, hogy előbb nem voltam figyelmesebb, de csak akkor vettem észre már az alagutat, mikor benne voltunk...

— No, nem baj! Legalább nem volt alkalma rá, hogy visszaéljen a sötétség adta alkalommal. Felelt a hölgyecske nevetve.

— Oh kérem, hisz jön még több alagút is.

— Na, csak próbáljon, de ki is kap...

— Nem bánom, tartom a hátamat.

— Nem a hátán, hanem másutt. Nézze csak, van ám jó tenyerem, meg a körmeim is elég élesek...

E közben a gőzmozdony ismét begördült az alagút alá.

Bárdos egy hirtelen indulattól elkapatva, odahajolt szép utitársnőjéhez, átkarolta forró csókot nyomot az ajkára.

A lányka ijedten lökte el magától és elkezdett keservesen sírni. Bárdos nem számított erre a hatásra. Azt hitte hogy legfeljebb areul legyinti őt a pajzán kis utitárs, és azzal vége lesz a dolognak, de most látta csak, hogy mi lett az eredmény.

A síró leány előtt annyira megszegyelte magát, hogy eleinte szólni sem tudott.

Mikor egy kissé magához jött, akkor mindentéleképpen kezdte őt kérlelni. A kis lány azonban nem szólt semmitsem a mentegőzésre, sem a könyörgésre. Csak sirt, sirt keservesen...

E közben elértek a harmadik alagút elé is:

— Bocsanon meg nagysád, újra kérem... és most hogy látta, mennyire szánom bűnömöt és hogy nem gondolok semmi rosra, addig, míg az alagút tart, kimegyek a fülkéből...

És felkelt, hogy induljon kifelé. A lányka azonban gyorsan felugrott, megfogta a karján és így szólt félig nevetve, félig dacosan:

— No, ne menjen hát ki, — félek a sötétben egyedül...

Annyi iromány, füzet, ujság feküdt előtte a padon, hogy azt hitték, ismét négy órás beszédet mond. Szerencsére azt nem tette, hanem szóhoz engedte Abaffy Ödönt és a többi szónokot is. Abaffynak ennek az elegáns néppárti szónoknak a beszéde épen nem tetszett a függetlenségi pártnak, mert erősen szembezállott az obstrukcióval.

No de annál inkább tetszett Kubikéknek a Holló beszéde, a melybe még természetesen a néppárt és Ugronpárt szájze szerint, még az egyházpolitikát is bevonta.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Ernő.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, báró Fejérváry Géza, Plósz Sándor, Láng Lajos, Lukács László.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

A villanyos sztrájk.

Elnök jelenti, hogy Lengyel Zoltán a közúti vasutasok sztrájkja dolgában a napirend előtt felszólalni kíván.

Lengyel Zoltán panaszosan említi fel, hogy a közúti vasúti társaság rosszul bánik az alkalmazottaival és ezért kénytelenek ezek időszakonként a sztrájkhoz fordulni. A társaság a sztrájkoló 600 ember közül csak 53 embert fogadott vissza, a többi kényértelenül tette minden ok nélkül. Kifogásolja, hogy a társaság szolgálati szabályzatát senkiségi ismeri. Az előléptetés ellen is számos kifogást tesz. Követeli a kereskedelmi minisztertől, hogy a kényértelenül maradt munkások érdekében interveniáljon.

Az indemnitás.

Abaffy Ödön (néppárti) mindenképp elítéli az obstrukciót. (Zaj és ellenmondás szélbalon.) Az obstrukcióval lehet kormányt bukítani, ha ez a cél, de sirja lehet az alkotmánynak. (Zaj a szélbalon.) Ő óva inti a szélsőbalt a végleteleg menő harctól, mert ez óriás veszedelembé sodorhatja az országot. Kijelenti hogy az indemnitit nem fogadja el, mert a kormánynak előre látónak kellett volna lennie és gondoskodnia kellett volna a költségvetésről. Röviden ismétli, hogy az indemnitit nem fogadja el.

Bartha Miklós: A vége jó volt.

Abaffy: Az eleje is!

Bartha: Az eleje rossz volt.

Holló Lajos: Főként azt hibáztatja, hogy a katonai javaslatok előterjesztése nem volt időszzerű. Erről a trónbeszéd sem szólt, ellenben szó volt ott gazdasági programról. Előttünk van az osztrák kiegyezés, a külföldi kereskedelmi szerződések, ezekkel kellene foglalkoznunk Nem pedig ujoneszaporitással. Tiszta többségnek mondja magát a kormánypárt. Ezt szerinte csak akkor mondhatná, ha a választói jogot kiterjesztené szélesebb rétegekben.

Ha a katonai létszám nem felel meg a kívánalmaknak, akkor lett volna idő annak pótlására a véderőjavaslat revíziójánál. (Fejérváry miniszter kimegy.)

Kubik Béla: Szökik már a miniszter!

Thaly Ferenc: Meghátrál!

Fejérváry báró miniszter (visszafordul a terem közepén és int a kezével) Nem szokásom! Nem szoktam meghátrálni.

Holló Lajos: Az nem teoria csak, hogy a dinasztianak a nemzeti küzdelemnek, a nemzeti munkának élni kell állania, mert különben minden téren csak tespedés, visszaesés, hanyatlás fog beállani. Hivatkozik a német császárokra, a kiknek gondos, előrelátó és áldozatkész keze a külföld összes vívmányait behozta és meghonosította az országban. Fényes példa erre a mostani német császár is. Nálunk fájdalom, a dinasztia nem a nemzeti erőt, hanem a hatalmat képviseli. (Ugyvan! Tetszés baloldalon.)

A lojalitás nem abból áll, hogy nemzeti kötelességeinket elhanyagoljuk, hanem hogy a dinasztia és nemzet érdekeit egymással összhangzásba hozzuk V. Ferdinánd megesküdtött az alkotmányra 1848 ban és mindennek dacára esküjét megtagadta. (Zajos taps az ellenzéken.)

A dinasztia igénybe vette az egész nemzeti udvartartás ma nincs. A nemzeti egyenjogúság ki lett mondva Magyarországon és Ausztria között, de Magyarországon nemzeti jogait sohasem érvényesíthette.

A helyett, hogy a kormányok ezeket iparkodtak volna megszerezni és kibővíteni, felidéznek az egyházpolitikát és a keresztény rétegeket egymással szembe üszítették (Zajos helyeslés az Ugronpárton és a néppárton.)

Rakovszky István: És kik tették?!

Ronó: A szabad kőművesek! Ez az egyházpolitika vizsályt hintett el a társadalomban is. (Tetszés a néppárton.)

Ezután azokkal az érvekkel foglalkozik, a melyeket az obstrukció ellen felhoztak.

Nem kicsinyli azokat a vívmányokat, miket a nemzetipárt eddig elért. A két éves szolgálati időt vívmánynak tekinti, de kérdés, hogy csakugyan az lesz-e, mert ha a terhek kissebbitésével jár, akkor igenis vívmány, de ha újabb terhekkel jár, akkor hátrány. Ha a nemzeti jelvényeket beviszik a hadseregbe, az is lehet vívmány is, hátrány is. Valamint ugyanez áll a tiszték nyelvi tanulásánál is. A magyar tiszték tudjanak magyarul, de ne kényszerítsék erre az osztrák tiszteteket is, nehogy gyűlölettel legyenek irántunk sajnálná ha exlex lenne, de erről az ellenzék nem tehet, ezért a kormányra hárítja a felelősséget.

Az exlexet szerinte csak úgy lehet elkerülni, ha a kormány magáévá teszi a nemzeti programot és kormányzását nemzeti ideákkal telíti meg. (Tetszés az ellenzéken.)

Kubik (Erdély volt miniszterhez.) Ne kacagjon! Ezt nem lehet lekacagni!

Erdély Sándor: Maga nem parancsol nekem és engem ne utasítgasson! (Tetszés.)

Holló Lajos nem fogadja el a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint 50 tagu parlamenti bizottság küldendő ki a teendő intézkedések megbeszélése végett.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Molnár Jenő beszélt a felhatalmazási javaslat ellen az ülés végéig.

KÖZIGAZGATÁS.

Mit tárgyal a város?

Városi rendkívüli közgyűlés.

ápr. 21.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ápril hónap 23 án, — mint már jeleztük, — rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát ma bocsátja ki Puky Gyula főispán.

A délután 3 órakor kezdődő közgyűlés napirendje a következő lesz:

1. Névszerinti szavazás a sestakert végében levő 1118 négyszögöl városi földterület elidegenítése felett. (Első ízben kitűzve.)

2. Névszerinti szavazás a Rickl Gizella féle 2 hold 31 négyszögöl városi földterület elidegenítése felett. (Első ízben kitűzve.)

3. Névszerinti szavazás az állami gyermekmenhely részére kijelölt, a Mester-utca végén fekvő, jelenleg a debreceni helyi vasúti részvénytársaság által használt városi telek elidegenítése, illetve az állam részére átengedése felett.

4. Névszerinti szavazás az újvárosi ut mentén épített vasúti sorompóház területéhez 536 négyszögöl városi földterület elidegenítése felett.

5. Tanácsi javaslat a felekezeti népiskolák és az egyházak segélyezése ügyében.

6. Tanácsi javaslat a f. évi május 21. és 22-ik napjain Debrecenben rendezendő kerületi nagy tornaverseny költségei fedezésére 3000 koronának megszavazása iránt.

7. A debreceni V. országos cipész-kisiparos szakkongresszus előkészítő bizottságának kérvénye, beterjesztve a debreceni kereskedelmi és iparkamara által, a kongresszus céljaira 2000 korona segély adása iránt, tanácsi javaslattal.

8. Oklevelek kihirdetése.

× **A megye tavaszi közgyűlése.** Hajdúvármegye tavaszi közgyűlése május hónap 15-én lesz, a mikor is a téli közgyűlés óta összegyűlt, számos a megye közönségét érdeklő ügy kerül napirendre.

× **A felekezeti iskolák segélyezése.** Debrecen város tanácsa tegnap délután 4 órától este fél 7 óráig tartott tanácsülésén alaposan megvitatta a felekezeti elemi iskolák ügyét. A tanácsülésen Puky Gyula főispán elnökölt s alig volt valaki a tanács tagjai közül, aki a nagyszabású kérdés felett megindult vitában részt ne vett volna. Hosszu tanácskozás után a tanács általánosságban a jog és pénzügyi bizottság javaslatát fogadta el, mely a mostani iskolasegélyezések összegeit is beleszámítva összesen 1 millió 600 ezer korona segéllyel java-

Mihalovits, J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású — MOLLITERGIN — arcz s kézbőrfinomító szepítő szerét, mely folyadék amíg ártalma lanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává sűdévé teszi, a poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. — Egy üveg „MOLLITERGIN“ ára 1 kor.

solja az iskolákat részletetni. E szerint a már meglevő és segélyezésekkül felosztott 860,000 koronán felül újabb segélyül 739,100 koronát kíván a közgyűlés által megszavaztatni, mely összeget lélekszámarány szerinti megfelelő részben osztanának fel az egyes egyházak között.

× **Gázvilágítás a külső utcákon.** A közgyűlés már régebben elhatározta, hogy a Vigkedvő Mihály utcán s a Nap-Kigyó-, és Kut utcán bevezeti a gázvilágítást. A Vigkedvő Mihály utca még az ősszel meg is kapta a gázvilágítást, de bizony a további munkálatokat be kellett szüntetni a beállott tél miatt. — Most azután a tavasz beálltával újból megkezdtek a munkálatokat, úgy hogy rövid időn a mai igényeknek megfelelő gázvilágítás lesz a többi utcákon is.

× **A nagyerdei sétányok gázvilágítása.** Debrecen város tanácsa mindent elkövet, hogy a debreceni nagyerdőt a közönség kényelme szerint alakítsa át. Csak a napokban jelentettük, hogy az erdőben új kutakat fúrnak, most pedig arról értesülünk, hogy új gázlámpákat is fognak felállítani, melyeknek hiányát a közönség régen érezte. A nagyerdei sétányutaknak megfelelő gázvilágítását azonban nem lehet keresztül vinni még most, miután a nyaralók az anyagi hozzájárulást illetőleg nem tudtak maguk közt megállapodásra jutni. Városi költségen pedig a gázvilágítást ezen a helyen, — bármilyen kívánatos volna is, — nem lehet keresztül vinni, miután ha ilyen célra, felesleges pénze lenne is a városnak a külső utcák világításának fejlesztésére fordítaná.

× **Lóösszeírás a megyében.** A lóösszeírás és osztályozás kezdetét vette a megyében is. A központi járásban a következő napokon tartják meg a lóösszeírást és összeírást. Tegnap Ujvároson ejtették meg az összeírást, szerdán M.-Pétesen lesz, csütörtökön V.-Pétesen, pénteken Sámsonban. Az összeírásoknál Orosz Sándor főszolgabíró képviseli a vármegyei hatóságot

Agról-ágra.

A kincs.

— Dráma hét képben. —

Irta Mac Nab,

Első kép,

„Lagrifouille asszony, alvajáró, Plat árbe-utca 32 sz, álomfejtő,
Terítettét! Ez kell nekem!
Egy hét óta nem alszom; pénzzel álmodom mindenütt, pénz van még a eszimbamban is.
Csudás örökségek szállnak reám, millió mosárvákat veszek feleségül, megayerem az aranciai sorsjáték főnyereményét — álomban.
Végül, ha ágyamat a falhoz állítom, ott is az aranypénz csengését hallom,
Akármibe kerüljön, tisztába akarok jönni,

Második kép,

— Kérem Lagrifouillenét keresem,

— Ötödik emelet, bal ajtó, torúje meg a lábát,

Ötödik emelet! Hogy lakhatik valaki az ötödik emeleten, ha van hatodik is?

Legalább senki sem mondhatja, hogy ez alvajáró alacsony színvonalu asszony!

Végre itt vagyok!

Atkozottul magas az ötödik emelet — másoknál!

Harmadik kép.

Nagyon kedves ez az alvajáró!

Csak hogy egy cseppet sem alvajáró, Meg-elégszik a kártyavetéssel.

Hogy csalják a közönséget!

Negyedik kép.

Kis játék, nagy játék!

Kevertjen, huzzon, — Öt, nyole — emeljen, huzzon, király, dáma, lovag, — vörös, mak csinos szöke, csinos barna, huzzon — szerencsétlenség, baleset, nagy szerencse, szöke barna — kincs a falban, ásson lyukat — öt frank!

Ötödik kép.

Lyukat ásni nem kényelmes.

Kaparok, ások! Papír, semmi csak papír!

Kaparok, ások! — Poloskák! Háborgatom a szegény férgeket.

Kaparok, ások, — ah! itt a téglá! — ah, itt a deszka, itt a kincs, — bele a vésővel, — Győzelem! látom az aranypénzt, csak a lyukat kell nagyobbra ásnom s enyém a láda!

Hatodik kép.

Krakk!

A fal beomlik!

A porfellegben semmit sem látok — semmit csak egy beszappanozott képű urat, ki kezében a borotvával hadonáz.

Reám rohan, kiabál:

— Tolvaj!

Hetedik kép,

Atkozott adta! — Egy negyedóra óta dolgozom borotválkozó szomszédom fiókjában!

De majd megfizeti ezt az alvajáró,

EGYHÁZ és ISKOLA.

Lutheránus egyháztagok adója. Az ágost. hitv. ev. egyház-elnöksége tudomására juttatja az egyház tagjainak hogy az egyházi adó és közalapi járulék a folyó évre ki van vetve s az adókiivetési munkálat a lelkészi hivatalban (Miklós u. 3 sz.) közszemlére ki van téve, hol azt április 22—30 ig a hivatalos órák alatt, d. e. 9—11-ig, d. u. 3—5 ig minden egyháztag megtekintheti s ezen idő alatt esetleges felszólamlását akár szóval akár írásban megteheti. Későbbi felszólamlásnak hely nem adható.

Vizsgák a tanítóképzőben. Ma reggel kezdődtek meg a debreceni ev. ref. tanítóképzőintézetben a tanképességi vizsgák Dávidházy János esperes, Zsigmond Sándor püspöki titkár és Balogh Ferenc theologiai akadémiai tanár elnöklete alatt. A tanképességi vizsgálatokra 26-an jelentkeztek, és pedig hatan mindkét képesítő, 11-en a második képesítő, és 9-en a pót és javító vizsgálatokra. A tanképességi vizsgákat szerdán fejezik be.

A ref. főgimnázium új érettségi biztosa. Az eddigi megállapodás szerint a debreceni ev. ref. főgimnázium érettségi vizsgálatán Dicsőffi József lelkész lett volna az egyházkerület kiküldöttje. Közbejött körülmények folytán azonban változás történt, s a püspök dr. Öreg János akadémiai tanárt bízta meg az egyházkerület képviselétével.

Ápr. 11. a kereskedelmi akadémián. Ápr. 11 ikét, miat hivatalos nemzeti ünnepet a husvétii szüenidő miatt csak vasárnap tarthatták meg a debreceni kereskedelmi akadémiában. Alkalmi beszédet mondott Szatmári József, szépen szavalt Fried Sámuel s zeneszámokkal emelték az ünnep szépsikerét Kone Mar-

git, Klein Ilonka, Fenyő Imre, Engel László, Halmágyi László. Az ünnepélyt a növendékek által együttesen elénekelt Szózat hangjai zárták be.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e 9—12-ig.

Apr. 22. A debreceni jótékony nőegylet ülése délután 3 órakor.

Apr. 23. Rendkívüli városi közgyűlés.

Ápril 26. Rabsegítő egyesület közgyűlése délelőtt 11 ó.

Május 2—3. Debreceni löversenyek.

* Puky Gyula főispán családja itthon.

Puky Gyula főispán, aki a husvétii ünnepeket Budapesten, családja körében töltötte, tegnap érkezett haza Debrecenbe. Ez alkalommal azonban már nem egyedül jött, hanem családjával együtt, illetve nejével, aki a jövőben debreceni lakos lesz. Puky Gyuláné urasszony már huzamosabb ideig volt debreceni lakos, mikor jelenlegi főispánunk az itteni kir. ítélő tábla elnöke volt s így nem ismeretlen Debrecen előkelő társadalmá előtt, mely örömmel és szeretettel fogadja városunk új lakosát. A főispáni család részére a vármegye székházának utcai emeleti részét rendezik be.

* **Thaly Kálmán beteg.** Debrecen első kerületének közbeesülésben álló képviselője, a tudós Thaly Kálmán, mint a függetlenségi párt hivatalos lapjában részvétellel olvassuk, betegen fekszik pozsonyi lakásán. A híradás bizonyára mély szomorúságot kelt a nagyhirű férfiú debreceni tisztelőinek sokaságában.

* **Uj gyalogsági dandár parancsnok.** A Wolntoffer Lajos tábornok nyugalmába vonulásával megüresedett debreceni 80. honvéd gyalogdandár parancsnoki méltóságra Ö felsége, Nagy Győző ezredes, a kolozsvári 75. gyalogdandár parancsnokát nevezte ki.

* **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A m. kir. honvédelmi miniszter dr. Somogyi Zoltán, szolgálaton kívüli viszonyban álló ezredorvost a honvédség kötelékéből saját kérelmére elbocsátotta.

* **A szél.** Szél ellen háttal haladó gyerekek, kalapjaik után futkosó urak, a szoknyalebegtető indiszkrét légáramlat ellen kétségbeesve küzködő hölgyek, — lebegő vásári ponyvasátrak, telefon-drótok zugása lehajtott fejjel, kipirult arccal és könnyező szemmel nyargaló emberek: ez volt az utcák képe tegnap. Szél urfi pedig zugott, sivitott, kavargott, füttyölt, rakoncátlanokodott, s kéjjel vagdosta arcunkba — az utca porát. — Egy napihír megírására jó vagy te április, de mégis bolond vagy te április!

* **A sorozás újabb elhalasztása.** A zavaros politikai viszonyok miatt már a harmadik rendeletet küldte a városhoz, ugyszintén a vármegyéhez Fejérváry báró honvédelmi miniszter. A tegnap érkezett miniszteri rendelet szerint a sorozást újabb május hónap végre halasztja el. Érdekesebb, hogy a rendeletben a miniszter ezeket írja: Az ujoncozás eshe-

szükséges megtartását május hó végére halasztom el. Megjegyzendő, hogy a városi katonai ügyosztály teljesen elkészült a sorozásra s ami az ügynek közigazgatási oldalát illeti Debrecenben akár holnap meg lehetne tartani az ujoncozást.

*** Egy gazdatiszt merénylete.** Ernst Béláné, Karcag egyik legvagyonosabb földbirtokosnője vasárnap a templomba igyekezett, hogy részt vegyen a zsidó-ünnepek alkalmából tartott délelőtti istentiszteleten. A templom előtt pár házszal gazdatisztje Lichtmann József előugrott egy kapu alól, s hátulról kést vágott bele Ernstné hátába, azután elrohant. A megsebesített urnő eleinte nem tudta mi történt vele, folytatta útját, azonban közvetlen a templom előtt összeesett. Lakására szállították, hol gondos ápolás alá vették. Az orvosok azt mondják, hogy a seb nem életveszélyes, mert a fűzőben fennakadt kés nem hatolt teljes erővel a testbe. Az orgyilkos gazdatiszt tettének elkövetése után egyenesen a csendőrségre rohant, hol feljelentette magát s előadta, hogy Ernstnéért támadta meg, mert elbocsátotta őt a szolgálatból. A gyilkossági merénylet egész városban nagy izgalmat keltett.

*** Posta az Ohaton.** A Hortobágyon eddig nem ismerték a postát olyan értelemben, mint állami intézményt. A postahivatal Csegén volt s oda kellett a levelekért küldöncöt küldeni. Most azonban hogy csendőrséget kapott a Hortobágy s miután a városi hivatalok és a bérlők is folyton sürgetik a gyors postai kézbesítést a nagyváradi postaigazgatóság rendelkezéséből az Ohaton postahivatalt fognak felállítani. A postát még ebben az évben átadják a köztorgalomnak.

*** Gáz fürdőkályhák.** Általános óhajtaása fog teljesedni a jövőben a debreceni közönségnek. A fürdő szobákba ugyanis a debreceni gázgyár nem tudott olyan vízmelegítő kályhákat, — vízvezeték híján berendezni, a melyekben a gázvezeték alkalmazásával gyorsan lehetett volna melegvizhez jutni. Most azonban Debrecen Jenő a gázgyár igazgatója olyan készüléket honosít meg Debrecenben, a melylyel vízvezeték nélkül is 10—15 perc alatt meleg vízhez jutnak a fürdőszobák. Az új fürdővíz melegítő kályhák már forgalomban vannak.

*** A kereskedő ifjak dalestéje.** A kereskedő ifjak legközelebbi dalestéje iránt nagy az érdeklődés. A rendezőség, tekintettel a löversenyekre, a dalestét nem, mint tervezte volt, — május 2-án, hanem május 9-én tartja meg.

*** Garázdálkodó ácssegédek.** A bérharcoló ácssegédek ismét támadólag léptek fel egyik mester és annak alkalmazottai ellen, megakadályozva a munkát és tetteleg bántalmazva az egyik segédet Dézsi László ácsmester a Homokkertben vállalt ácsmunkát, s három segédével hozzá is látott a dologhoz. Tegnap délelőtt azonban megjelent a munka helyén egy nagy csapat bérharcoló ácssegéd, két segédet kényszerítettek a bérharcoló a munka abbahagyására, a harmadik segédet, Tar Károlyt esúnyán elverték. Az erőszakos munkásokat a legszigorúbban fogja büntetni a rendőrség, esetleg átteszik az ügyet a kir. ügyészséghez.

*** Kaland az uton.** Egy uri családnak szépséges fiatal leánya a husvéti ünnepeket egy közelvidéki városban rokoniál töltötte ahonnan most jött vissza.

Tömérdék sokan szállottak fel a vonatra de az utasok nagy része már a közeli állomásoknál el-elmaradozott s a leánya egészen egyedül maradt a bőrpamlagos kupében. Azonban ez sem tartott sokáig, mert a vonat indulása előtt egy csinos, kis bajszu legényke ugrott fel és a vele szemközti helyet foglalta el a kocsiban. A kis leányt szörnyű félelem szállotta meg a magányban. Eszébe jutott az édes anyuskája figyelmeztetése:

— Órizkedjél a vonaton mindenféle ösmeretségtől!

Hirtelenében arra gondolt, hogy leszáll de mikor ez a mentő eszméje támadt, az átkozott vasut éppen elindult. A fiatal ember pedig — a kislánynak ugy tetszett — egész bizalmasan hunyorgatott és laposokat pislanatgatott nagy barna szemével, a mitől a leánya ugy megremegett, mint a novellabeli nyárfalevél. Sőt még ennél is jobban, mikor a legényke ezt kérdezte:

— Hova utazik nagysád?

Gyöngye hangon felel a leány:

— Debrecenbe.

Ugy látszott, mintha ez a válasz jól esett volna az ifjunak. Izgatottan kezdte pödörni a csöppnyi kis bajuszát közbe köbintett is egyet-egyét, mint aki mondani akart valamit. Néhány percig tartott ez így, míg végre a fiu kényelmesen megvetette a hátát az ülésen újból megszólalt:

— Nagysád egy szivességre kérném.

Az utitársnő félő hangon mondta:

— Tessék.

— Ha Debrecenbe érünk: kegyeskedjék engem — felköltetni.

Szólt és ezzel lehunyta a szempiláit.

*** Fillokszera Hajdu-Dorogon.** Hajdu-Dorog község határában ismét fellépett a bortermelők veszedelme, s érdekeav kárt okoz a község határában levő szőlőkben. A hatóság által tett jelentésre leiratott küldött a m. kir. földmivélsügyi miniszter, melyben a községet zár alá helyezi, s eltiltja a szőlőveszők és karók más községbe való eladását, illetve elszállítását.

*** Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Für Lajos ev. ref. 3 éves, Molnár Istvánné ev. ref. 24 éves, Beregszászi Mária ev. ref. 2 éves, Szücs Gyula gör. kath. 1 hónapos, Szabó Lajos ev. ref. 63 éves, Zsidai Károlyné ev. ref. 68 éves, Szilágyi Erzsébet ev. ref. 22 hónapos, Barna Péter ev. ref. 9 napos.

*** A tárcadobás.** Régi fogása a vásári csirkefogóknak, melynek azonban minden nagy vásár alkalmával akad egy-két áldozata. Két gazember összebeszél. Az egyik előre megy s mikor látja, hogy pajtása a kiszemelt áldozat mellett van, leejt egy pénztárcát, mely kisebb nagyobb összeget tartalmaz. A másik cimbora ugy intézi a dolgot, hogy a kiszemelt bácsival együtt találhassák meg a tárcát s osztozkodásra szállítja fel az illetőt.

A jámbor falusi magyar megőrül a talált pénznek s szívesen rááll az osztozkodásra. Félrevonulnak s épen mikor számlálják a talált összeget, rájuk csap az első gazember:

— Tolvajok, csirkefogók, hol a pénzem?

A meglepett emberek átadják a talált tárcát.

— Hohó, nekem 80 forintom volt a tárcámban, hová tettétek bitangok? Elő a bugyellarisokkal!

A cinkostárs kétségesen nyújtja át a magáét s ugyancsak így tesz a jámbor áldozat, kinek többnyire tömött pénztár-

cájából azután kisebb nagyobb mennyiségű pénzt kieszen az állítólagos károsult s értéktelen papirosdarabokat tesz a helyébe. A gazemberek azután nagy gyorsasággal elszelleznek s mire a falusi magyar megnézné a tárcáját, hegyen-völgyön túl vannak.

A fenti módon károsította meg két vásári tolvaj Sós András szoboszlói gazdaembert, kitől tehén-vásárlásra szánt 120 koronáját lopták el ravasz fondorlattal. A tettesek elmenekültek.

*** Öngyilkosság borotvával.** Fejes Lászlóné szül. Orosz Borbála Csonka utcán lakos hosszabb idő óta szenved szívbajban. A súlyos betegséggel járó lehangoltság, övéinek elhidegedése annyira elkeserítette a szerencsétlen asszonyt, hogy tegnap reggel hét órakor, míg a lakaszobában senki nem volt, férje borotvájával elmetszette a torkát. — Irtóatos sebével a közkörházba szállították, hol dr. Csikos Sándor orvos oly sikeresen varta be a sebet, hogy délután már ki is tudta hallgatni a rendőrség. Ha valami végzetes körülmény elő nem adja magát valószínűleg felépül.

*** Kegyetlen apa.** Mészáros Mátyas gözmalmi munkás nádpálcával addig ütötte 11 éves leánykáját, míg a nádpálcát foszlányokra nem szakadt. A kis leány szívtépő sikoltására a szomszédok rendőrkért szaladtak, kik kimeutették a gyermekket a dühöngő atya kezei körül, s felvitték a bűnügyi osztályra, hol orvosok látletet vettek fel a gyermek sérüléseiről. Feltétlen joga van a szülőnek gyermekét megfenyíteni, de csak az emberiség határain belül. Mészáros Mátyas kegyetlenkedéseért most majd a kir. ügyészség fogja felelősségre vonni.

*** Harapós kártyás.** Demján József ponyvairodalom füzeteivel kereskedő vásáros tegnap a tizenháromvárosban kártyajátékra csábított két gazdalkodót, Varga Imrét és Máté Benjámin. Három saját készítésű lapból állott az egész kártya, s ezek közül keféő üres volt, egyen pedig egy furesa figura diszelgett. Demján ugy adta elő a játékot, hogy ő majd kirakja a három lapot, s a gazdák tesznek rá. A ki eltalálja melyiken van a figura kétszeres pénzt kap. Megkezdődött a játék s a két magyarnak mindjárt a játék elején sikerült eltalálni a figurát egy-egy koronával. Most már fizetni kellett volna a bankárnak, Demján azonban a fizetést megtagadta. Ebből szóváltás, majd tetlegesség keletkezett, minek során a derék bankos megharapta Varga Imrének két ujját. A harapós bankárt bekisérték a rendőrség bűnügyi osztályára s az esetről jegyzőkönyvet vettek fel.

*** Veszett kutyák garázdálkodása.** B.-Ujvároson az elmúlt napokban veszett kutya garázdálkodott. Mielőtt a falubelieknek sikerült volna a veszett ebet lebunkózni, a kutya megmart egy 4 éves leánykát: *Hadházi Juliánát*, a kik az orvosi vizsgálat után felszállították a Hőgyes féle intézetbe.

z A legjobb kivitelű fényképek Hartha műtermében Piac. u. 34. készülnek.

E G Y L E T.

A rabsegítő egyesület közgyűlése. A Debrecen városi és hajdúvármegyei rabsegélyző egyesület ápril 26-án d. e. 11 órakor a városháza nagytanácsstermében tartja évi közgyűlését. Tártyak: Elnöki megnyitó. 2. Titkári-, 3. pénztárvizsgálóbizottsági jelentések. 4. Folyó ügyek. 5. Esetleges indítványok.

Költő és színész.

Az a féktelen hóbort, mely minden más nemes irodalmi, művészeti és közéleti jelenség rovására boszorkánytáncot jár a színészek és különösen a színésznők körül, egyre nagyobb visszatetszést kelt a komoly emberek körében. A jóízű sajtó is megcsömörlött már a hühö túlzásaitól és mostanában gyakori a színész-bálványozás ostromozása az elmésség és guny vesszejével.

Legújabbán a párisi *Figaro* a következő pompás párbeszéddel csufolja ki azt a bálványimádást, melylyel a színészeket az irók rovására körülövezik. A párbeszéd a híres Talma színész és Corneille a költő közt folyik.

Talma: Oh! Te vagy, édes Péter! Épen irni akartam.

Corneille: Bocsnát. Uram, nem ismerem önt s kérem, ne tegezzen engem.

Talma: Nono, — csak ne tetesd magad... Hát nem ismered? Én vagyok Talma, a nagy Talma, a te munkatársad.

Corneille: Lehetséges? Ön lett volna?

Talma: Hát persze. Nélkülem egy fillért sem hoztak a darabjaid... Csak akkor lettél híres ember, mikor én kezdtem játszani a darabjaidban.

Corneille: Mégis kérem kell, hogy ne tegezzen.

Talma: Akkor tegezek, a mikor nekem tetszik. Hálátlan!

Corneille: Megtiltom önnek, hogy így beszéljen velem.

Talma: Ugyan, édes öregem. Ugy látszik, nem tudod, hogy azóta minden másként van. Én tudom, hogy most hogy állanak a dolgok. Az író ma semmi a színész minden. Irták Párisból.

Corneille: Micsoda? A színészeket befogadják?

Talma: De.

Corneille: Elég kár.

Talma: Látszik, hogy a tizenhetedik századból való vagy! Manapság minket dekorálnak s mi irányítjuk az irodalmat. Mi vagyunk a színház urai!

Corneille: Ne mondd!

Talma: De mondom. És be is bizonyítom, ha akarsz. Ugy-e tudod, hogy Plutonak nyolc nap múlva lesz a születése napja... Nos hát, megbízott, hogy írjak neki egy alkalmi darabot... És mert Pluto modernakar lenni, arra kért, hogy színészeimet az alvilágban élő irók közül válasszam.

Corneille: Én!? Én! Én tanuljam be a maga verseit?

Talma: Én is betanultam a tieidet, édesem! Különböznél tudod mit? Fogd be a szívedet. Itt a szereposztás: Te játszod az atyát, Molière a ferjét, Diderot a fivért Racine a szerelmest, Beaumarchais a szolgát, George Sand a hitvest... Nos?

Corneille: Jó. De egyet kikötök. Az én szerepem hosszabb legyen, mint Racine-é.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Ápril 21, kedd: *Kéz kezét mos*, vígjáték, B.

Ápr. 22, szerda: *Bob herceg*, daljáték, C.

Ápr. 23, csütörtök: *Niniss*, énekes bohózat, Pálmai Ilka felléptével, Felemelt árak, A bérletszűnet.

Ápr. 24, péntek: *Az arany ember*, színmű, B.

Ápr. 25, szombat: *Nőemancipáció*, éne-

kes bohózat, Pálmai Ilka felléptével. Felemelt árak, B, bérletszűnet.

Ápr. 26, vasárnap: délután *Goldstein Számi*, énekes bohózat; este *Loute*, bohózat Beck és Beckné felléptével.

Ápr. 27, hétfő, *A bajusz*, énekes vígjáték, Pálmai Ilka utolsó felléptével, Felemelt árak, C, bérletszűnet.

— **(Kéz kezét mos.)** Teljesen üres ház előtt játszották tegnap másodszer *Herceg Ferenc* végtelenül finom, csipős, a guny fegyvereivel halálos dőféseket osztogató, pazarul elmés darabját. Mi azt reméltük, hogy a közönség színig megtölti a nézőteret, de a tegnapi jelenséget nem tekintjük csalódásnak — mert nem hihetjük, hogy a jóízű művelt debreceni közönség gyomrát annyira megfektették volna már a léha énekes bohózatok, a szánalmasan gyarló dilettánsdagóságok, hogy a Herceg Ferenc kitűnő gyümölcse nem izlenék neki, Bátor a görbe utra kanyarodott színházi divat áldozatait egy csapásra bajos a bozótból egy előkelő író uri házába terelni, mi erősen bizunk abban, hogy az ilyen elmésségtől villámló szobtilis finomságok, minő a Kéz kezét mos, megtisztítják a levegőt és felderítik a kedélyeket. Tegnap már az előadás is jólaperdült, a színészek egytől egyig igazi gyönyörűséggel játszottak, *Hahnel* Aranka és *Faragó* pedig valósággal remekeltek.

— **(Pálmai Ilka vendégszereplése.)** A színházi iroda jelenti: Csütörtökön kezdi meg Pálmai Ilka 3 estére terjedő vendéjátékát. Első fellépte „*Niniss*” című énekes bohózatban lesz (A. bérletszűnet) a bohózatban a művésznő a magyar színházban énekelt betéteket fogja énekelni. Második fellépte szombaton a *Nőemancipációban* lesz (B. bérletszűnet) bucsu fellépte hétfőn lesz a *Bajusz* című énekes játékban. Pálmai fellépteire a helyáratok 25 százalékkal felemelte az igazgató: Jegyek mától fogva előre válthatók. Ehez a hiradáshoz hozzátehetjük, hogy a közönség bizonyára a legnagyobb érdeklődéssel a művésznő harmadik, hétfői fellépése fele fordul. Mert a *Bajuszban*, mely nálunk megbukott, Pálmai Püdapesten finom, előkelő, jóízű s valóban művészi alakításával oly varázst árasztott az előadásra, amely Verő e darabját teljes diadalra segítette. De kétség nélkül szép esték lesznek a többiek is, jóllehet a darabok nem a legértékesebbek, de Pálmai Ilkának a *Niniss* régi híres szerepe, a *Nőemancipáció* pedig arról nevezetes, hogy azt Szigeti József annak idején egyenest Pálmainak írta.

— **(Beck és neje Debrecenben.)** A színházi iroda jelenti: Vasárnap este lépnek fel Beck Vilmos a m. kir. operaház tagja és Beckné Kertész Ella a *Loute* című bohózatban, Beckné a bohózatban a címszerepet fogja játszani, Beck pedig felvonás közökben a *Carmen*. *Traviata*, *Tronbadour* „című dalművekből fog énekelni, azonkívül elénekli a „*Két gránátos*” című dalt.

TÁVIRATOK.

Szell Kálmán utjának eredménye.

Budapest, ápr. 20. A Szabadság sajtótudósítója Szell Kálmán miniszterelnök bécsi utjának eredményéről illetékes helyről a következő értesülést vette:

A miniszterelnök vasárnapi kihallgatásának tartalma nem volt más, mint *rendkívüli bizalom nyilvánítása volt a korona részéről Szell személye és politikája iránt.*

Ma már kétségtelen, hogy nemcsak a kormány, de a volt disszidensek és a volt nemzeti-pártiak is *belemennek az exlexbe*. A volt nemzeti-pártiak csupán egy feltételt tettek, azt, hogy *Szell ne vonuljon vissza*, hanem ő folytassa az exlexben az obstrukció ellen a harcot.

Apponyi Albert gróf valószínűleg szerdán beszélni fog és a helyzetet a maga részéről tisztázni fogja.

Szell Kálmán *csütörtökön* szóval fel; bejelenti, hogy a kisebbségi *erőszak előtt nem hátrál meg*. A miniszterelnök a mai ülés folyamán hosszasan értekezett Andrássy Gyulával. Beavatottkörökben bizonyosra veszik, hogy az *obstrukció megtörése sikerülni fog*.

A politikai helyzet.

Budapest, ápr. 20. Szabadelvűpárti körökben erősen reménylik, hogy a *szélsőbal az utolsó pillanatban lemond az indennitás obstrukciójáról* és nem kergeti exlexbe az országot. De ha ez megtörténik is, a *szabadelvűpárt együtt tart*. — Más oldalról arról értesülünk, hogy igen sok függ Apponyi magatartásától. Az a kérdés ugyanis, hogy *mit tesz Apponyi az exlex esetén?*

Erzsébet kir. hercegnő esküvője.

Bécs, ápril 20. Erzsébet Amália kir. hercegnő esküvője *Lichtenstein* herceggel ma folyt le a szokásos szertartások között. Az esküvőre Münchenből megérkezett Arnulf bajor herceg is feleségével és gyermekével. A hercegi családot a király a 13 gyalogezred egyenruhájában fogadta, Arnulf herceg szintén osztrák-magyar egyenruhát viselt. Délben az uralkodó ebédet adott, a melyen a boldog jegyespáron kívül az összes kir. hercegnők és hercegek jelen voltak, ugyszintén az osztrák kormány miniszterei, továbbá magyar részről Apponyi Alajos gróf udvarnagy, Szell Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula dr. és Széchényi Gyula gróf miniszterek.

Báró Bánffy Dezső gyásza.

Kolozsvár, április 20. Báró Bánffy Jenő, a főrendiház tagja, Bánffy Dezső volt miniszterelnök testvére ma meghalt.

Tüntetés Zágrábban.

Zágráb, ápril 20. Tegnap este itt iparoslegényekből és inasokból álló tömeg több helyütt tüntetett. A rendőrség és katonaság szétverte őket.

Számos beszélő-készülék léteznek, de

csupán egy GRAMMOPHON!

Grammophon beszél és énekel: magyarul, franciául, angolul, olaszul, oroszul, horvátul, szerbül, csehül, németül stb.

Katalogusokat és legújabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve. Valódi csakis akkor, ha a hirdetésünkben feltüntetett íróangyal védjeggyel van ellátva

„Grammophon“ Weiss H. és Társa
Budapest, Károly-körút 2.

A lemezekre kiváló művészek énekei vettek fel. Mindenhelyen képviselők kerestetnek.

Ujabb haladás!

Kérje mindenütt csakis az új **Eisens-tädter** fele

EGLASINE

padlófénymáz.

Gyári-jegy: „**VAS-LÖVAG**“ törvényesen védve.

2 óra alatt megszárad oly keményre, mint a borostyán.

Kiadós! Mosható! Tükörfényű! Tartós! Szagtalan!

EGLASINE

padlófénymáz utólag nem ragad, így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be. **EGLASINE** használatban a legolcsóbb beeresztő szer padlóknak és konyhabutoroknak. Takarékos használat mellett 1 klg. elegendő 12 m² méter területre „**Eisens-tädter Testvérek fénymáz gyárából.**“

Kapható minden nagyobb fűszer- és festéküzem kereskedésben.

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógyulásra a legrégebbi sebeknél is ki-látása van és majd nem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást. ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsöt

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermek ágyasok mellbajánál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, sebeknél lábakon csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábakkal is: ütött, szurt, lőtt, vágott és rocsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint tüveg és faszilánk, homokdara, tövis stb.; mindenféle daganat kinövés, karunkulus, új képződmények, valamint ráknál körömméregnél körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbet lábakkal. Eget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 50 fillér. Számítalan elismerő bizonyítvány eredetiben minden családnál találhatóak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel minden tégelyen a cég „**Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada**“ be-
getve legyen.

THERR A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosán ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világosan szernél, melyeknek minden családnál találhatóak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és ezimezni.

Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada

Rohitsch Sauerbrunn mellett. Közp. raktár Budapesten; Török J. gyógyszerész Zsig-rádban; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady C. gyógyszerésznél

Főraktár Debreczenben: Csanak József czégnél.

Salgó-Tarjáni kőszénbánya-részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet-ter 16. sz.

Szénosztályozás:

Gőzcseplőgép-, gőzeke- és szoba fűtésre:

Darabos (tömör) szén és koczkaszén.

Továbbá:

Diószén	(gyári kazánfűtésre)
Durvaszén	(gyári kazánfűtésre)
Aknaszén	(gyári kazánfűtésre)
Rostált aknaszén	(gyári kazánfűtésre)
Aprószén	körkemencefűtésre
Kovácsszén	kovácsolási célokra

A társulat széntermelése évenként:

Salgó-Tarjáni bányákban	10 millió
Petrozsényi bányákban	6 millió
A vezetése alatt álló Esztergom—Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság termelése évenként:	
Dorogh—Annayölgyi bányákban	2 4 millió
Szászvári bányákban	0 6 millió
Össztermelés	19 millió

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-ter 16. sz. a. intézendők.

Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!